

# **ЗАКОН**

## **О ЕТАНОЛУ**

### **I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 1.**

Овим законом уређују се услови производње етанола, контрола квалитета, декларисање, увоз, промет и употреба етанола, као и надзор над спровођењем овог закона.

#### **Члан 2.**

Етанол мора да испуњава прописане норме квалитета и услове у погледу паковања и декларисања, утврђене овим законом и прописима којима се уређује његов квалитет.

#### **Члан 3.**

Произвођач и увозник етанола не може да се бави производњом вина, производа од грозђа и вина, ракије од воћа и других производа од ракије.

#### **Члан 4.**

Етанолом, у смислу овог закона, сматра се етил алкохол који је произведен ферментацијом сировине пољопривредног порекла и њеном ректификацијом.

Етанол може бити:

- 1) сирови етил алкохол алкохолне јачине до 88 %v/v;
- 2) технички етил алкохол алкохолне јачине од 88 до 96 %v/v;
- 3) рафинисани етил алкохол алкохолне јачине од 96 до 99 %v/v;
- 4) апсолутни етил алкохол алкохолне јачине од 99 до 99,99 %v/v.

Одредбе овог закона не односе се на синтетички етанол.

### **II. УСЛОВИ ПРОИЗВОДЊЕ**

#### **Члан 5.**

Производњом етанола може да се бави правно лице (у даљем тексту: произвођач) ако има објекте, одвојене просторије за складиштење сировина и етанола, опрему за припрему сировине и производњу микроорганизама за ферментацију и ректификацију, као и континуални мерач (бројач) количина произведеног етанола за непрекидно мерење у року од три године.

Произвођач етанола, поред услова из става 1. овог члана, мора да има одвојену просторију за пуњење етанола у оригинално паковање са уређајем за пуњење етанола, одвојену просторију за складиштење готовог упакованог производа, као и лабораторију са опремом за контролу квалитета сировине и етанола, у складу са прописима којима се уређује квалитет етанола.

Сва места могућег отакања етанола у просторији за производњу морају бити пломбирана.

#### **Члан 6.**

Произвођач етанола дужан је да обезбеди стручно руковођење процесом производње етанола и контролом квалитета сировине етанола.

Процесом производње може да руководи дипломирани инжењер, односно дипломирани инжењер master-а биотехнолошког, односно прехрамбено технолошког смера који по наставном програму има положене предмете из области технологије алкохолних ферментација, са најмање две године радног искуства на пословима производње етанола, односно дестилованих алкохолних пића и који је код произвођача етанола у радном односу на неодређено време.

#### **Члан 7.**

Произвођач може да производи етанол ако испуњава услове из чл. 5. и 6. овог закона.

Испуњеност услова из става 1. овог члана, на захтев произвођача, утврђује решењем министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар).

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

#### **Члан 8.**

Произвођач етанола дужан је да о почетку производње и о месечно произведеним количинама и квалитету етанола обавештава у електронском облику министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Произвођач етанола дужан је да води евиденцију писмено и у електронском облику са подацима о количини и квалитету употребљене сировине и количини, као и квалитету произведеног и продатог етанола исказаног у хектолитрима апсолутног алкохола (hl).

Министар ближе прописује начин вођења евиденције производње етанола.

#### **Члан 9.**

За конзервисање, односно пулпирање воћа може се користити само етанол који одговара прописаним стандардима и нормама квалитета и уз сагласност Министарства.

### **III. КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА**

#### **Члан 10.**

Етанол, пре декларисања и стављања у промет, подлеже обавезном испитивању квалитета, у складу са овим законом.

За квалитет етанола одговоран је произвођач, односно увозник.

Министар прописује услове које у погледу квалитета мора да испуњава етанол.

Испитивање квалитета сировине и етанола врши акредитована лабораторија овлашћена од стране Министарства.

Министар прописује услове које мора да испуњава акредитована лабораторија у погледу техничке опремљености и професионалне оспособљености.

Овлашћење се издаје решењем министра.

Овлашћење министар одузима ако се утврди да акредитована лабораторија не испуњава прописане услове или се утврди да је овлашћење издато на основу нетачних и неистинитих података.

#### **Члан 11.**

Свака оригинална јединица етанола мора да има декларацију заштићену од штетних спољних утицаја на којој су јасно и читко унети следећи подаци:

- назив производа;
- седиште и адреса произвођача;
- ознака квалитета;
- нето запремина производа у литрима;
- датум паковања;
- садржај етанола у % v/v;
- ознака стандарда.

Под оригиналном јединицом етанола подразумева се свако појединачно паковање које се било којим поступком не може вратити у првобитно стање.

### **IV. ПРОМЕТ**

#### **Члан 12.**

Етанол се ставља у промет у оригиналном паковању или у ринфузном стању.

#### **Члан 13.**

Забрањено је продавати, односно куповати етанол у ринфузном стању ради даље препродаје.

Забрањено је физичком лицу да продаје етанол у ринфузном стању.

Забрањено је продавати етанол у оригиналном паковању у малопродаји ако исти није набављен директно од произвођача, односно увозника.

Забрањено је препакивање увезеног етанола у оригиналном паковању.

#### **Члан 14.**

Увоз етанола може да се врши у ринфузном стању и у оригиналном паковању.

Увозник етанола дужан је да о месечно увезеним и продатим количинама, врсти и квалитету етанола писмено обавештава Министарство.

Увозник етанола води евиденцију писмено и у електронском облику о количини, квалитету и врсти увезеног етанола, а ако је у ринфузном стању и продатог етанола исказаног у хектолитрима апсолутног алкохола (hl), као и о врстама и броју продатих појединачних паковања.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се на етанол над којим је спроведен царински поступак пуштања робе у слободан промет.

#### **Члан 15.**

Произвођач, односно увозник етанола дужан је да о продаји етанола сачињава писмени извештај који доставља Министарству до петог у месецу за претходни месец.

Извештај из става 1. овог члана садржи назив, седиште и адресу купца, врсту етанола, испоручену количину етанола са датумом испоруке.

#### **Члан 16.**

Етанол у оригиналном паковању може да стави у промет:

- 1) произвођач етанола у специјализованој продавници која се налази у кругу просторија за производњу етанола (производни погон);
- 2) увозник етанола у регистрованом централном магацину.

У специјализованој продавници и у регистрованом централном магацину етанол се може продавати у оригиналном паковању до 25 l, а у малопродајним објектима у оригиналном паковању до једног l денатурисаног етанола, само крајњем купцу.

#### **Члан 17.**

Етанол у оригиналном паковању намењен продаји на мало мора бити денатурисан (обојен).

Етанол који се продаје у оригиналном паковању већем од један l у специјализованој продавници произвођача не мора бити денатурисан, ако купац приложи доказ: о обављању производње у којој је етанол сировина и произвођачку спецификацију којом потврђује употребу купљеног етанола као сировину у производњи.

Министар ближе прописује начин денатурисања етанола.

#### **Члан 18.**

Произвођач, односно увозник етанола може продавати етанол у ринфузном стању правном лицу које има регистровану производњу у којој је етанол сировина према приложеној произвођачкој спецификацији и изјавом купца о намени купљеног етанола датој на меморандуму фирме.

Произвођач, односно увозник етанола може продавати етанол и у оригиналном паковању од један l као денатурисан правном лицу, односно предузетнику само ради продаје у сопственом малопродајном објекту.

Етанол у унутрашњем транспорту мора да прати потписана и печатом оверена отпремница са подацима о произвођачу и купцу, количини у литрима, јачини етанола, извештајем о испитивању квалитета, односно усаглашености са прописима о квалитету и број регистарске ознаке превозног средства.

#### **Члан 19.**

Правно лице дужно је да произведени сирови етанол, као споредни производ у технолошком процесу производње за сточну храну, прода произвођачу етанола.

#### **Члан 20.**

Евиденција произвођача, односно увозника о продатом етанолу садржи: назив, седиште и адресу купца, количину и врсту етанола према произвођачкој спецификацији, број и датум отпремнице, број произвођачке спецификације и изјаву о намени купљеног етанола, а за етанол у ринфузном стању и регистарску ознаку превозног средства којим се купљени етанол транспортује.

#### **Члан 21.**

Купац, односно корисник етанола дужан је да води писмено и у електронском облику евиденцију о употреби купљеног етанола која садржи: назив, седиште и адресу произвођача, односно увозника, број и датум отпремнице, количину, врсту и квалитет етанола према произвођачкој спецификацији, као и намену купљеног етанола.

### **V. НАДЗОР**

#### **Члан 22.**

Инспекцијски надзор над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство преко пољопривредног инспектора.

Послове пољопривредног инспектора може да обавља дипломирани инжењер прехранбене технологије, односно дипломирани инжењер master-a, односно дипломирани инжењер пољопривреде, односно дипломирани инжењер master-a смера технологије прехранбених производа, односно дипломирани инжењер биотехнолошког смера, односно дипломирани инжењер master-a, са најмање три године радног искуства и са положеним државним стручним испитом.

Послове пољопривредног инспектора могу обављати и лица са високим образовањем које су стекла до дана ступања на снагу овог закона, ако су до дана ступања на снагу овог закона обављала послове пољопривредног инспектора.

#### **Члан 23.**

Надзор над радом акредитоване лабораторије у вршењу поверених послова испитивање квалитета етанола врши Министарство, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

#### **Члан 24.**

У вршењу послова инспекцијског надзора пољопривредни инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава испуњеност услова за производњу етанола;
- 2) проверава производњу етанола;
- 3) проверава квалитет сировине и произведеног етанола;
- 4) проверава промет сировина и етанола у производњи и промету.

У вршењу послова пољопривредни инспектор може да узима узорке сировина и етанола без накнаде ради испитивања и утврђивања квалитета.

#### **Члан 25.**

У вршењу послова из члана 24. став 1. овог закона пољопривредни инспектор може да:

1) забрани производњу етанола ако за то нису испуњени прописани услови, односно ако се ова делатност обавља без доказа о испуњености прописаних услова;

2) забрани производњу вина, ракије од воћа и грожђа ако је обавља произвођач етанола;

3) одузме и уништи вино и ракију од воћа и грожђа ако производњу обавља произвођач етанола;

4) забрани стављање у промет етанол који не одговара прописаном и декларисаном квалитету;

5) забрани продају етанола у ринфузном стању правном лицу ако није регистрован за производњу у којој је етанол сировина;

6) забрани стављање у промет етанола у ринфузном стању;

7) забрани стављање у промет етанола у оригиналном паковању;

8) забрани промет етанола у малопродаји који није денатурисан;

9) забрани промет сировог етанола;

10) забрани транспорт и одузме етанол ако га не прати прописана документација;

11) забрани продају етанола у малопродаји ако је оригинално паковање веће од један l, односно у објектима који нису за то назначени;

12) одузме етанол који је стављен у промет ако се продавац неовлашћено бави његовим прометом и ако је нарушена оригиналност паковања, као и одузме превозно средство, односно судове у којима се превози, односно чува етанол.

У случају одузимања етанола, превозног средства и судова пољопривредни инспектор доноси решење о одузимању у року од три дана од дана њиховог одузимања.

На решење пољопривредног инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

#### **Члан 26.**

Трошкови који настају приликом одузимања и чувања етанола, превозног средства и судова падају на терет лица од којих су етанол, превозно средство и судови одузети.

Одузет етанол може јавном лицитацијом да се прода заинтересованом произвођачу етанола.

#### **Члан 27.**

Пољопривредни инспектор дужан је да о резултату анализе обавести власника производа од којег је узет узорак, а кад је анализирани узорак из оригиналног паковања обавести и произвођача анализираног производа.

Суперанализа производа може се захтевати у року од седам дана од дана обавештавања о резултату анализе.

Странка сноси трошкове испитивања и утврђивање квалитета чије испитивање тражи.

Трошкове испитивања и утврђивања квалитета инспекцијских узорак сноси произвођач ако узорак не одговара прописаном, односно декларисаном квалитету, односно Министарство ако узорак одговара прописаном и декларисаном квалитету.

## **VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**

### **Члан 28.**

Новчаном казном од 300.000 динара до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

- 1) се бави производњом из члана 3. овог закона;
- 2) се бави производњом етанола, а не испуњава прописане услове (члан 5);
- 3) не обезбеди стручно руковођење процесом производње и контролом квалитета (члан 6);
- 4) се бави производњом етанола, а нема решење министра (члан 7. став 2);
- 5) не обавештава Министарство у складу са чланом 8. став 1. овог закона;
- 6) не води евиденцију из члана 8. став 2. овог закона;
- 7) врши конзервисање, односно пулпирање воћа етанолом који не одговара стандардима и нормама квалитета и без сагласности Министарства (члан 9);
- 8) етанол не испуњава услове у погледу квалитета (члан 10. став 2);
- 9) врши препакивање увезеног етанола у оригиналном паковању (члан 13. став 4);
- 10) не води евиденцију продатог етанола и не обавештава о томе Министарство (члан 14. ст. 2. и 3);
- 11) врши промет етанола супротно условима прописаним у члану 16. овог закона;
- 12) продаје етанол супротно члану 18. овог закона.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

### **Члан 29.**

Новчаном казном од 150.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не изврши декларисање етанола у складу са чланом 11. овог закона;
- 2) продаје, односно купује етанол супротно члану 13. став 1. овог закона;
- 3) не достави писмени извештај у складу са чланом 15. став 1. овог закона;
- 4) стави у продају на мало етанол у оригиналном паковању који није денатурисан (члан 17. став 1);
- 5) поступи супротно члану 17. став 2. овог закона;

6) сирови етанол не прода произвођачу етанола (члан 19);

7) не води евиденцију о продатом, односно о употреби купљеног етанола (чл. 20. и 21).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

#### **Члан 30.**

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о вину и ракији („Службени гласник РС”, бр. 70/94, 13/02- СУС и 101/05-др.закон) које се односе на рафинисани етил алкохол, и то: члан 1. став 2. у делу који се односи на алкохол, члан 2. у делу који се односи на алкохол, члан 5. став 1. у делу који се односи на алкохол, члан 5. став 2, члан 7. став 1. у делу који се односи на алкохол, члан 11, члан 34. став 1. у делу који се односи на алкохол, члан 34. став 3. тач.1), 2) и 7) у делу који се односи на алкохол, члан 34. став 5. тач. 1), 3) и 10) у делу који се односи на алкохол, члан 34. став 6. у делу који се односи на алкохол, члан 34. став 10. у делу који се односи на алкохол, члан 35. у делу који се односи на алкохол, члан 37. став 1. тач. 1), 2) и 3) у делу који се односи на алкохол, члан 37. став 1. тач. 5) и 6), члан 38. став 1. тач. 3) и 4), члан 39. став 1. тач. 1), 2) и 3) у делу који се односи на алкохол, члан 39. став 1. тач. 7), 8), 9) и 10), члан 40. став 1. тач. 1), 2) и 3) у делу који се односи на алкохол и члан 40. став 1. тач. 7), 8), 9) и 10).

#### **Члан 31.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.